
Saksframlegg

Arkivsak-dok. 26/3719-1
Saksbehandler Eva Irene Ødegård

Utvalg	Møtedato
Helse- og omsorgsutvalget 2023 - 2027	21.04.2026
Kommunestyret 2023 - 2027	30.04.2026
Administrasjonsutvalget 2023 - 2027	23.04.2026
Eldrerådet 2023- 2027	20.04.2026
Råd for personer med funksjonsnedsettelse 2023 - 2027	20.04.2026

Evaluering av oppgavedeling i rehabilitering og hjemmetjenester.

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Kommunestyre tar saken til orientering

Vedlegg

Evaluering fagskole
Evaluering høyskole

Kommuneplanen

Oppgavedeling er et arbeid som bidrar til at helse- og omsorgstjenesten bruker kompetansen til medarbeidere riktig. Dette hører inn under kommuneplanens samfunnsdel satsningsområde «Livsmestring i alle faser» og strategien «Grimstad kommune har kompetente og myndiggjorte medarbeidere».

Sammendrag

Helse og omsorgssektoren har gjennom flere år arbeidet målrettet med organisering av helsetjenester etter oppgavedeling. Rehabilitering og hjemmetjenester har siden mai 2022 vært organisert etter oppgavedeling hvor det er tydelige skiller mellom hvilke oppgaver sykepleiere/vernepleiere og helsefagarbeidere utfører. Ansettelse av farmasøyter har vært en videre utvikling av oppgavedeling i tjeneste rehabilitering og hjemmetjenester. Tjeneste omsorgssentre har arbeidet med oppgavedeling mellom helsepersonell og oppgaver som ikke krever helsekompetanse. Et nødvendig og viktig steg videre i oppgavedeling er å definere oppgaver i helsetjenestene som ikke stiller krav til helsefaglig kompetanse. Gjennomføring av evaluering av oppgavedeling i hjemmetjenester og korttid viser at en har lyktes med intensjonen med oppgavedeling. Det er likevel områder det er viktig å arbeide videre med.

Fakta

I kommunestyrets behandling av budsjett 2025 og handlingsprogram 2025 – 2028 ble det vedtatt følgende tekstvedtak:

«Kommunedirektøren bes redegjøres for kommunestyre status i TØRN prosjektet og arbeidet med oppgavedeling i helse og omsorg.

I budsjettvedtaket 2026, tekstvedtak, ble følgende vedtak fattet:

«Økt satsing på Oppgavedeling i helse og omsorg. Det bør være et mål å kunne øke antall husvertstillinger, altså klare å øke oppgavedeling innen sektoren slik at man i større grad klarer å opprette stillinger som ikke er pasient rettet. Dette er viktig arbeid når vi får tilgang til færre helsepersonell og må øke vår omstillingstakt. Kommunaldirektøren bør innen våren 2026 komme tilbake med sak med et konkret mål om å oppnå et antall husvert stilling innen utgangen av 2026 og nytt måltall for 2027.»

Rehabilitering og hjemmetjenester har gjennomført en evaluering av organisering etter oppgavedeling i hjemmetjenesten og ved korttidsavdelingen. Evalueringen gjelder oppgavedeling mellom helsefagarbeidere og sykepleiere/vernepleiere.

Tjenesten har arbeidet videre med oppgavedeling i tjenestene. Det ble i 2024 omgjort to sykepleiestillinger til farmasøytstillinger. Målet med ansettelse av farmasøyter har vært oppgavedeling, forbedre legemiddelhåndtering og legemiddelbehandling. Farmasøyter er den fagprofesjonen som har legemiddelhåndtering som sitt hovedfelt, og ansettelse av farmasøyter vil med stor sannsynlighet gi bedre legemiddelbehandling og bedre legemiddelkompetanse for tjenesten. Ansettelsene ble først realisert i 2025. På bakgrunn av det korte tidsperspektiv det har vært ansettelse av farmasøyter i tjenesten vurderes det ikke hensiktsmessig med en evaluering på nåværende tidspunkt.

Tjeneste omsorgssentre har arbeidet med kartlegging av oppgaver som ikke krever helsefaglig kompetanse. Dette er oppgaver som blant annet handler om måltider, bestilling av matvarer og klargjøring av rom. Deres kartlegging i 2023 belyste at på Berge Gård, Feviktun, Grom og Frivolltun til sammen har oppgaver som ikke krever helsefaglig kompetanse tilsvarende 210 timer i uka. På disse områdene er det blitt ansatt medarbeidere uten helsefaglig kompetanse (husvert). Her har man erfart at helsefagarbeidere har fått frigjort tid som har blitt benyttet til direkte pasientrettet arbeid.

Historikk

Det er tjeneste rehabilitering og hjemmetjenester som har kommet lengst i arbeidet med oppgavedeling og har fått mange positive effekter av dette arbeidet i hjemmetjenesten og korttidsavdelingen.

Tjeneste rehabilitering og hjemmetjenester startet opp med prosesser for ny organisering etter oppgavedeling høst 2021. Behovet for ny organisering etter oppgavedeling handlet først og fremst om mangel på sykepleiere og da spesielt ved fravær. Ved fravær av sykepleiekompetanse og utfordringer med å få denne kompetansen ble vaktene ofte dekket med helsefagarbeidere eller ufaglærte.

I prosessen med ny organisering ble det kartlagt at sykepleiere og helsefagarbeidere utførte mange av de samme oppgavene. Det ble også kartlagt at helsefagarbeidere i liten grad benyttet

sin kompetanse da sykepleiere ofte utførte disse oppgavene. Det ble utført en kartlegging av alle tjenestevedtak som viste at sykepleiere utførte mer enn halvparten av sin arbeidstid på oppgaver som helsefagarbeidere eller andre hadde kompetanse til å utføre. Kartlegging på korttid viste også at sykepleiere og helsefagarbeidere utførte oppgaver som ikke trengte helsefaglig kompetanse.

Oppgavedeling i rehabilitering og hjemmetjenester har hatt som mål å ha riktig kompetanse til rett tjeneste. Dette har i hovedsak handlet om hvilke oppgaver som krever sykepleiekompetanse og hva kan andre faggrupper kan utføre. I ny organisering var hensikten at sykepleiere kun skal utføre oppgaver som krever deres kompetanse. Alle de andre oppgavene skal utføres av helsefagarbeidere.

Gjennomføring og av kartlegging og evaluering av oppgavedeling

Våren 2026 er det blitt gjennomført en evaluering av oppgavedeling i hjemmetjenesten og ved korttidsavdelingen. Evalueringen har vært gjennomført i to evalueringsskjema, ett for helsefagarbeidere og ett for sykepleiere og vernepleiere. Det har vært like skjemaer for dem som arbeider i hjemmetjenesten og dem som har korttid som sitt arbeidssted. Spørsmålene i evalueringen er validert i sektorens tjenesteledergruppe. På bakgrunn av at tjenestene har vært organisert etter oppgavedeling i nærmere fire år er det flere av medarbeidere som ikke har vært ansatt i tjenesten før oppgavedeling ble etablert. I evalueringen er det derfor en informasjonsside som formidler formålet med oppgavedeling.

Utfordringen med evaluering har vært å få tilstrekkelig med svar fra medarbeiderne. Dette er en kjent utfordring, men vanskelig å få endret. Det er sendt ut purringer på undersøkelsen, og hengt opp QR-koder på kontorene for å få økt svarprosent. Likevel er det i evalueringen i underkant av 22% som har svart. Dette medfører at svarene kanskje ikke er tilstrekkelig representative, men funnene viser likevel noen viktige resultater og hva det er viktig å arbeide videre med.

Funnene i evalueringen viser at sykepleiere/vernepleiere og helsefagarbeidere sammenfaller på flere områder.

Helsefagarbeidere	Prosentene under gjelder vurderinger innen kategoriene: Svært stor grad, stor grad og delvis.
Prosent	Beskrivelse
60%	Helsefagarbeidere mener at deres kompetanse benyttes hensiktsmessig.
88%	Mener at sykep/vernepl kompetansen benyttes hensiktsmessig.
85%	Mener at oppgavene er tydelig definert mellom yrkesgruppene.
78%	Mener at egen kompetanse har økt.
83%	Mener at opplæringen i liten grad har vært tilstrekkelig.
97%	Opplever faglig trygghet i utførelse av oppgavene.
80%	Opplever at det er tydelig når de skal innhente bistand fra sykepleiere.
77%	Opplever faglig veiledning fra sykepleiere

	ved behov.
85%	Opplever at ansvarsavklaringen mellom sykepleier og helsefagarbeidere er tydelig.
91%	Opplever at formålet med oppgavedeling er oppnådd.

Sykepleiere/vernepleiere	Prosentene under gjelder vurderinger innen kategoriene: Svært stor grad, stor grad og delvis.
Prosent	Beskrivelse
90%	Høyskolegruppen mener at kompetansen til helsefagarbeidere benyttes hensiktsmessig.
95%	Formidler at syke-/vernepleierkompetansen benyttes hensiktsmessig.
100%	Mener at oppgavene er tydelig definert mellom yrkesgruppene.
69%	Mener at kompetansen har økt.
90%	Mener at oppgavedeling har påvirket kvaliteten på tjenesten.
74%	Opplever at de har erfart økt risiko for feil.
95%	Formidler at de opplever kompetansen benyttes mer hensiktsmessig enn tidligere.
95%	Formidler at de har mer frigjort tid til oppgaver som krever sykepleiekompetanse.
100%	Opplever at ansvarsavklaringen mellom sykepleier er tydelig.
84%	Opplever at formålet er oppnådd.

Vurderinger etter gjennomført evaluering

Vurderingen av resultatene kan tolkes ulikt. Delvis kan tilbakemeldingen også benyttes i resultatene som viser forbedringspotensialet hvor det blir viktig å sette inn tiltak. I analysen som er benyttet er det valgt å benytte delvis i positiv retning når det er i den skalaen det er flest svar og i negativ retning når det er i den retningen hovedvekten av svarene ligger.

Resultatene fra evaluering av oppgavedeling viser at en i høy grad har lykket med intensjonene med organisering etter oppgavedeling i hjemmetjenesten og ved korttidsavdelingen. Resultatene viser også noen viktige områder det er nødvendig å jobbe med forbedringer på.

Resultatene viser at det oppleves mangelfull opplæring til nye oppgaver for helsefagarbeidere. Det er også resultater som formidler at det er viktig å arbeide med bedre kommunikasjonsrutiner

mellom helsefagarbeidere og sykepleiere for å styrke kvalitet og samarbeid. Dette sammenfaller med svar som kommer fra begge yrkesgruppene.

De resultater som formidler behov for økt kompetanse og bedre samarbeidet mellom yrkesgruppene kom ikke som en overraskelse på tjenesten. «Kompetansehalvtimen» er et tiltak som ble iverksatt på slutten av 2025. «Kompetansehalvtimer» foregår hver ukedag hvor ulike fagpersoner har ansvar for kompetansehevede tiltak. I mars ble kommunikasjonsrutine mellom faggruppene revidert for å styrke samhandling, kompetanse og kvalitet.

Vurderinger:

Det har blitt arbeidet med hensiktsmessig organisering i tjenestene i helse og omsorgssektoren over flere år. Oppgavedeling er helt nødvendig driftsform skal en møte de demografiske utfordringene samfunnet står over, og hvor de menneskelige ressursene ikke økter i tilsvarende grad som behovene. For å utvikle en bærekraftig helsetjeneste i årene som kommer blir det viktig å benytte riktig kompetanse til rett tjeneste. Det har blitt arbeidet målrettet med oppgavedeling i hjemmetjenesten og ved korttidsavdelingen. På omsorgssentre og institusjon har det blitt kartlagt og synliggjort en stor mengde av oppgaver som helsepersonell utfører i dag som ikke krever deres kompetanse. Dette er oppgaver som tar mye tid og går utover direkte pasientrettede tjenester. Et viktig steg videre i en hensiktsmessig organisering er å vurdere husverter inn i institusjon for å frigjøre helsepersonell til pasientrettede oppgaver. En slik oppgavedeling vil være hensiktsmessig å arbeide med også i flere virksomheter og tjenester hvor det er tydelig at helsepersonell utfører oppgaver som andre har kompetanse til å utføre.

I kommunestyrets behandling av budsjett 2026 ble det vedtatt følgende tekstvedtak:

«Økt satsing på Oppgavedeling i helse og omsorg. Det bør være et mål å kunne øke antall husvertstillinger, altså klare å øke oppgavedeling innen sektoren slik at man i større grad klarer å opprette stillinger som ikke er pasient rettet. Dette er viktig arbeid når vi får tilgang til færre helsepersonell og må øke vår omstillingstakt. Kommunaldirektøren bør innen våren 2026 komme tilbake med sak med et konkret mål om å oppnå et antall husvert stilling innen utgangen av 2026 og nytt måltall for 2027».

Budsjettvedtaket vil bli fulgt videre opp i løpet av høsten 2026 med tanke på et konkret måltall på husverter, personell uten helsefaglig kompetanse. Behov for nye yrkesgrupper, som for eksempel husverter uten helsefaglig kompetanse, vil bli vurdert i budsjett 2027.

Evaluering av oppgavedeling i hjemmetjenesten og ved korttidsavdelingen viser at en langt på vei har oppnådd målet med organisering etter oppgavedeling. Evalueringen viser at det er områder det er noe forbedringspotensial som en videre vil arbeide med.

Konklusjon

Kommunestyret tar saken til orientering.